

Taal actief in de weektaak

Voorbeelden uit de praktijk

Weektaak Groep 8

Thema 3

Week 3

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
rekenen					
spelling	bakkaart: groen, blauw, paars				bakkaart: groen, blauw, paars
taal	les 3 R of V	les 4 R of V		les 7 R of V	les 9 R of V
begrijpend lezen					
lezen					
Computer					
toets					werkword spelling

Laat met een kleur zien hoe je het werk aan een bepaalde taak vond:
■ = goed ■ = matig ■ = niet goed

Werk als je klaar bent met de basistaak: zet een kruisje bij het werk dat af is

Werkboek taal: les 17	Rekenwerk extra
Poeziehoek	
Lezen	
Afmaken muurkrant	

Deze weektaak is te downloaden op www.mijnmalmberg.nl

Weektaak Taal actief

Het gebruik van een dag- of weektaak bevordert de zelfstandigheid van de meeste kinderen. Ze leren om zelf te plannen en om taakgericht te werken. Taal is een instructiegevoelig vak. Door het inzetten van de weektaak werken de kinderen meer zelfstandig. Bovendien is er dan tijd voor de leerkracht om extra instructie te geven aan wie dat nodig heeft. Daarnaast kunnen in een weektaak diverse oefenniveaus worden verwerkt. Het helpt als een taalmethode uitstekend inpasbaar in de weektaak is. Dit is het geval bij *Taal actief*. In dit artikel leest u hoe er met *Taal actief* in de weektaak gewerkt kan worden.

Taal actief in de weektaak

Voorbeelden uit de praktijk

In de praktijk

'Voor alle kinderen geldt: eerst instructie en daarna pas zelfstandig aan de slag', zegt Elma Oudhof, leerkracht groep 8 op obs De Mettegeupel in Oss. Soms clustert ze de instructie van twee taallessen of een taal- en spellingles. Ze geeft een korte basisinstructie vanuit de handleiding. Een grote groep kinderen gaat daarna zelfstandig aan de gang met de weektaak. Ze heeft vervolgens de tijd om verlengde instructie te geven of extra ondersteuning te bieden aan de kinderen die dat nodig hebben. In de groep van juf Elma werken de kinderen na het signaaldictee en de taaltoets op eigen niveau. De juf leest de vervolgactiviteiten voor en de kinderen noteren dit in hun eigen weektaak.

De kinderen weten direct of ze zelfstandig aan het werk kunnen of extra instructie van de leerkracht krijgen. Als de kinderen een opdracht afhebben, kijken ze die zelf na en leveren het werkschrift in bij de juf. Zij houdt op een lijst per dag bij wie welke opdrachten gedaan heeft. Als een leerling een opdracht niet goed gemaakt heeft, dan heeft ze tijdens het werken aan de weektaak tijd om dit nog eens met het betreffende kind na te bespreken.

Wat is een weektaak?

Een weektaak is een formulier waarop staat wat er in die week van de kinderen verwacht wordt: welke lesstof zij aangeboden krijgen en welke opdrachten ze moeten uitvoeren. Iedere school geeft zijn eigen invulling aan de weektaak.

Taal actief is zo opgebouwd dat er een goede balans is tussen leerkrachtgebonden activiteiten en zelfstandig werken. De methode bestaat uit korte overzichtelijke taal- en spellingopdrachten. In het lesmenu ziet de leerkracht in een oogopslag welke stof ‘nieuw’ is voor de leerlingen en wat de herhalingslessen zijn. ‘Doe het zo’ laat de kinderen precies zien wat de bedoeling is en hoe de opdracht moet worden uitgevoerd.

Lesmenu 1 Op heterdaad betrapt

tijdstip	les	taalaspect				doel		materialen		
		voorlezen, lezen, vertellen	luisteren, spreken, gesprek	stellen	taalbeschouwing	nieuw	herhaling	toetsitem	taalboek	kopieermap taal
									taalboek extra	antwoordenboek taal
Basislessen										
week 1										
dag 1	1	Op heterdaad betrapt								
dag 2	2	Mag ik ...?								
	3	In het warenhuis								
dag 3	4	Waarom daar?								
dag 4	5	Kijk uit, daar!								
	6	Met wie spreek ik?								
dag 5	7	In de winkelstraat								
week 2										
dag 1	8	Hoe gaat het verder?								
dag 2	9	De koopjeshoek								
	10	Op heterdaad betrapt (vervolg)								
dag 3	11	Het winkelcentrum								
dag 4	12	Avontuur in een warenhuis								
	13	Een woord, twee zinnen								
dag 5	14	Hoe ziet hij eruit?								

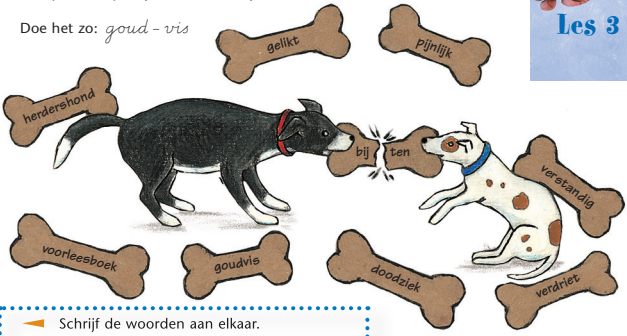
Welke lessen op de weektaak?

De thema’s binnen *Taal actief* beslaan drie weken. In de eerste twee weken worden de basislessen gegeven. De derde week is voor toetsing (taaltoets en spellingdictee) en differentiatie. Voor alle lessen in de basisweken geldt: eerst instructie en dan zelfstandig aan de slag. Dit betekent dat de leerkracht vaste instructiemomenten moet plannen in de weektaak. *Taal actief* werkt met korte lessen, waardoor instructie eenvoudig geclusterd kan worden in instructieblokken. Voor het zelfstandig werken geldt hetzelfde.

Bot-jes bij-ten

➤ Zeg de woorden hardop voor jezelf in stukjes. Schrijf de stukjes op met een streep ertussen.

Doe het zo: *goud - vis*

Les 3

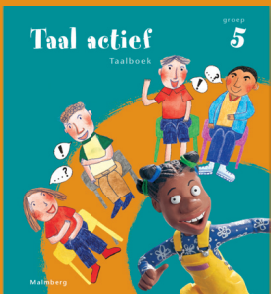
Klaar?

Bedenk zoveel mogelijk namen van dieren. Zeg ze hardop voor jezelf in stukjes. Schrijf de stukjes op met een streep ertussen.

be - hoor - lijk	par - kiet
kies - pijn	gips - ver - band
buik - griep	dok - ters - jas
fiets - tas	hoes - ten

Opbouw lessen Taal actief

Taalles	Spellingles
10 minuten introductie en instructie	10 minuten introductie en instructie
15 minuten zelfstandig werken	15 minuten zelfstandig werken

Week 1-2 basislessen taal

De vijf taaldomeinen waaraan gewerkt wordt, hebben elk een eigen kleur en zijn zo snel te herkennen. De lessen taalbeschouwing, informatiemiddelen en stellen kunnen eenvoudig in een weektaak worden ondergebracht. Tijdens de reflectie met de kinderen kan de leerkracht beoordelen of het leerdoel voldoende behaald is.

Week 3 differentiatie taal (Taalboek extra)

Na de taaltoets kunnen de kinderen die een voldoende of goede score hebben behaald in week 3 geheel zelfstandig met de activiteiten in het *Taalboek extra* aan de slag.

Taal actief biedt met het *Werkboek taal* en internet vier toepassingsopdrachten. In deze opdrachten komen de leerlijnen spreken en luisteren, taalbeschouwing, stellen en

informatieverwerking aan bod. Per thema zijn er twee samenwerkingsopdrachten en twee individuele opdrachten. De kinderen passen binnen de opdracht zelfstandig de behandelde doelen van het thema toe.

Week 1-2 basislessen spelling

In de basislessen wordt de instructie van de basislessen gegeven. De verwerking in het *Werkboek spelling* kan zelfstandig gebeuren. Het computerprogramma spelling biedt voor week 1-2 extra oefenstof. De kinderen kunnen hier zelfstandig mee aan de slag.

Week 3 differentiatie spelling

De kinderen die een voldoende tot goede score op het signaaldictee hebben behaald, kunnen in de derde week zelfstandig met de bakkaarten ‘blauw’ en ‘paars’ aan de slag.

Weektaak Taal actief

‘Taal actief is een ideale methode voor het werken met de weektaak’

Elma Outhof leerkracht groep 8 obs De Mettegeupel, Oss

Welke lessen zijn leerkrachtgebonden?

We adviseren om niet alle taallessen in de weektaak op te nemen. *Taal actief* adviseert om de openingsles met het ankerverhaal en les 10, het vervolg van het ankerverhaal, klassikaal te behandelen. De leerkracht heeft naast het openen van het thema een belangrijke rol in het semantiseren (uitleggen) van de woordenschatwoorden. Tijdens de lessen ‘spreken en luisteren’ werken de kinderen samen; daarom adviseren we om deze lessen klassikaal te behandelen.

Voor de leerlingen die een onvoldoende tot matige score behalen op de taaltoets geldt dat zij na de toets behoefte hebben aan extra instructie en oefening.

Bij de spellinglessen is de instructie in de eerste vier lessen essentieel. Deze vier lessen zijn bij voorkeur leerkrachtgebonden, de verwerking ervan in het werkboek past in de weektaak. Ook de remediërende instructies na de toets zijn leerkrachtgebonden.

Hoe ziet Taal actief eruit in de weektaak?

Taal actief taal	weektaak (zelfstandig)	leerkrachtgebonden
week 1-2	Taalboek les: 3-4-5-7-8-9-12	Taalboek les: 1-2-6-10-11
week 3	Taalboek les: 13-14-15 Taalboek Extra V-lessen <i>optioneel:</i> toepassingsopdrachten (werkboek taal/ internet)	Taalboek Extra R-lessen
Taal actief spelling	weektaak (zelfstandig)	leerkrachtgebonden
week 1-2	les 1-4 computerprogramma	remediërende lessen
week 3 (4)	bakkaarten computerprogramma toepassingsopdrachten	

Hoe doet Jeroen dat?

Jeroen heeft op woensdag nog aardig wat taalopdrachten openstaan in de weektaak. Hij heeft maandag instructie gehad van de juf over les 3. Die les heeft hij meteen gemaakt en nagekeken. Les 4 is een herhaling. Jeroen heeft bedacht om woensdag even goed door te werken en alles van taal en spelling af te maken, en als het kan ook alvast les 7 en 9. Hij weet dat de juf vandaag om 10 uur beschikbaar is voor vragen, dus daar kan hij dan mooi gebruik van maken als hij er niet uit komt. Jeroen vindt taal best lastig, hij is beter in rekenen. Maar hij heeft met de juf afgesproken dat hij taal niet meer bewaart tot het einde van de week. Dat deed hij eerst wel en daardoor kreeg hij zijn weektaak bijna nooit af.

Kiezen voor de weektaak

Het is voor scholen een uitdaging om een prettige manier van zelfstandig werken te vinden die past bij de cultuur en het aanbod van de school. Het werken met een weektaak is een bewuste keuze. Het is van belang om zorgvuldig te kijken naar de opbouw van deze weektaak. Welke vakken passen wel en niet in de weektaak en hoe worden de instructiemomenten ingepland? *Taal actief* is dankzij de duidelijke structuur prima inpasbaar in een weektaak. Uiteraard is het werken met de weektaak niet alleen bedoeld voor de bovenbouw. Sterker nog, de start kan al prima gemaakt worden in de onderbouw.

Voorbeeld Weektaak Groep 8

Thema 3

Week 3

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
rekenen					
spelling	bakkaart: groen, blauw, paars				bakkaart: groen, blauw, paars
taal	les 3 R of V	les 4 R of V		les 7 R of V	les 9 R of V
begrijpend lezen					
lezen					
Computer					werkwoord spelling
toets					

Laat met een kleur zien hoe je het werk aan een bepaalde taak vond:

■ = goed
 ■ = matig
 ■ = niet goed

Werk als je klaar bent met de basistaak: zet een kruisje bij het werk dat af is			
	<i>Werkboek taal: les 17</i>		<i>Rekenwerk extra</i>
	<i>Poeziehoek</i>		
	<i>Lezen</i>		
	<i>Afmaken muurkrant</i>		

De overgang van dagtaak naar weektaak

Een groot aantal scholen heeft zelfstandig werken gekoppeld aan dag- en weektaken. Iedere school maakt zijn eigen keuze in het gebruik van een dag- en weektaak. Gebruikelijk is om kinderen vanaf groep 3 te laten wennen aan het werken met een dagtaak. Geleidelijk wordt dan een overgang gemaakt tot een weektaak in groep 6. De opbouw naar het werken met een weektaak kan er zo uitzien:

groep	Van dagtaak naar weektaak, een voorbeeld
1-2	- dagritmekaartjes - taakbord
3	- dagtaak
4	- dagtaken opnemen in een weekschema
5/6	- weektaak met geplande en zelf te plannen taken
7/8	- weektaak geheel te plannen door de leerling

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Uitgeverij Malmberg
Magistratenlaan 138
Postbus 233
5201 AE 's-Hertogenbosch
Telefoon 073 628 8722
www.taalactief.nl

Ook in de onderbouw werkt het

Op één van de geïnterviewde scholen werken ze in groep 4 met een dagtaak. Per dag staan er gemiddeld twee taken op het bord waaraan de kinderen zelfstandig werken. Het gaat hierbij om taal, rekenen, spelling, lezen en begrijpend lezen. Ook de toetsen worden op deze wijze ingepland. Met de nakijkbladen kijken de kinderen het werk zelf na. De leerkracht van groep 4 voegt hieraan toe dat ook zij aan het einde van de dag het werk van de kinderen controleert. Vanaf groep 5 werken de kinderen met een werklijstje. Op het werklijstje worden de taken per dag aangegeven en niet per vak. Ieder kind weet wat er aan het einde van de dag af moet zijn, maar krijgt ook zicht op de taken voor de rest van de week. Deze school werkt met een rouleersysteem. Iedere groep wordt verdeeld in niveaugroepen (10-12 leerlingen). Per dagdeel krijgt iedere groep 30 minuten instructie, werken de kinderen ongeveer 60 minuten zelfstandig aan de weektaak en is er 30 minuten ingeruimd voor hoekwerk.

Voorwaarden

Om te kunnen werken met een dag- of weektaak zijn er verschillende voorwaarden waaraan de leerlingen, de leerkracht en de klas moeten voldoen. Allereerst moeten de kinderen weten hoe zij zelfstandig kunnen werken, en daar ook ervaring mee hebben. Zij moeten zich bewust zijn van hun aanwezigheid in de groep en het effect daarvan op anderen. Iedereen moet op eigen tempo en in rust kunnen werken. Vervolgens is het belangrijk dat alle materialen die nodig zijn om zelfstandig te werken binnen handbereik zijn. En tot slot is de inrichting van de klas van belang; de kinderen moeten zelf 'de weg' weten zonder dat de leerkracht daarover aangesproken hoeft te worden.

Goedzittende jas

Taal actief heeft herkenbare werkvormen en activiteiten die regelmatig terugkeren. Deze routines zijn herkenbaar voor de leerkracht en de kinderen. Mede dankzij deze routines past *Taal actief* prima in een weektaak. *Taal actief* in de weektaak is als een goedzittende jas.